

ПРИНОС НА УЧАСТНИЦИТЕ В МЛАДЕЖКИ ДВИЖЕНИЯ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Цуриел Цуф

Докторант в катедра „Психология” на факултет ССКН на Варненския свободен университет

Резюме: Младежките движения възникват през първото десетилетие на 19 век във Великобритания и Германия. Оттогава по света се появяват все повече и повече младежки движения. Младежките движения се превърнаха в един от основните канали за неформално образование. В настоящата разработка се разглежда неформалното образование в Държавата Израел, какви са неговите цели, постижения и приноси към развитието на индивида и обществото.

В статията се представят резултати от емпирично изследване с 310 участници, за влиянието на участието в младежко движение върху военната или националната служба на завършилия, както и дали служи като лидер на работното място и в жилищния си район. Резултатите показват, че участието на младите хора в младежките движения им предоставя инструменти и ценности за бъдещето. Възпитаниците на младежки движения са по-активни в обществото и допринасят повече за него, отколкото тези, които не са възпитаници на младежко движение.

Ключови думи: младеж, юношество, неформално образование, принос към обществото, военна служба.

CONTRIBUTION OF PARTICIPANTS IN YOUTH MOVEMENTS TO SOCIETY

Zuriel Zuff

Abstract: Youth movements emerged in the first decade of the 19th century in Great Britain and Germany. Since then, more and more youth movements have emerged around the world. Youth movements have become one of the main channels for informal education. This paper examines informal education in the State of Israel, its goals, achievements, and contributions to the development of the individual and society.

The article presents the results of an empirical study with 310 participants on the impact of participation in a youth movement on the military or national service of the graduate, as well as whether he serves as a leader in the workplace and in his residential area. The results show that the participation of young people in youth movements provides them with tools and values for the future. Graduates of youth movements are more active in society and contribute more to it than those who are not graduates of a youth movement.

Keywords: youth, adolescence, non-formal education, contribution to society, military service.

Въведение

Формалните образователни рамки през двадесет и първи век започват в детската градина и завършват в гимназията. Да бъдеш част от света на формалното образование е синоним на образование, просветление и напредък. Държавите, които нямат подходяща образователна система, обикновено се наричат страни от третия свят. За разлика от установения и дългогодишен свят на формалното образование и привидно дори паралелно с него - съществува прекрасен свят на неформалното образование. В тази връзка, в настоящата разработка се разглежда кога започва неформалното образование в Държавата Израел, какви са неговите цели, постижения и приноси към развитието на индивида и обществото. Важна и неделима част от света на неформалното образование са младежките движения. Реувен Кахане (Kahane, 2007, с. 5), един от първите изследователи на неформалното образование, пише в своето изследване за младежта, че младежките движения „...са основно реакции на младите хора, които търсят смисъл в живота си и се стремят към автономни и автентично себеизразяване, в светлината на бързите промени в модерния и постмодерния свят.“ Проф. Хилел Барзел пише следното изречение в увода на книгата си „Младежкото движение: Развитие му в нациите и в Израел“: „Младежките движения са отделна социална визия“ (Barzel, 1963, с. 24). Развитие на неформалното образование започва през последните поколения успоредно с развитието на прогреса и индустриалната революция.

Пинхас Кехати (Kehati, 1965 г., с. 71), пише: „Младежките организации днес играят важна роля в образованието на младежите и в оформянето на техния характер. Те допълват училището, ангажират младежите в свободното им време, насърчават социалния живот и създават подходящи начини за използване на енергията и възбудата в тях“.

Принадлежността към младежкото движение изпълва света на тези, които участват в него и представлява допълващо образование към институционализираното училищно образование. В това отношение младежките движения са иновативни, модерни и характеризират последните поколения.

Цел на изследването

Целта на изследването е да се проучат няколко взаимовръзки: между характера на преминалата военна служба, изборът на местоживеене, приносът към общността и заемането на командни и управленски длъжности от една страна, и участието в младежко движение, от друга. Също - ако младежкото движение е повлияло, на кого е повлияло повече - на мъже или жени, религиозни или светски, градски или общностни жители.

Интерес за изследването представляват и факторите в младежкото движение, които повлияват индивидите, като: продължителност на дейност в движението, ролите, които са заемани, преживяванията които са имали там членовете им.

Методология и участници в изследването

На участниците в изследването е представена анкета за събиране на емпирична информация свързана с индивидуално-демографски данни и в съответствие с модела на изследването и пет твърдения, на които те трябваше да отговорят доколко са съгласни с твърдението.

Петте твърдения са:

1. Младежкото движение е място за забавление и удоволствие за участниците.
2. Дейностите на младежкото движение постигат бъдещи ползи за участниците, общността и обществото.
3. Обучаемите получават инструменти за бъдещия си живот.
4. Целта на дейността на младежкото движение е участниците да бъдат ангажирани граждани и да укрепват общността.
5. Младежкото движение има разнообразни области на дейност, които позволяват на участниците да успеят в области, в които са силни.

Отговорите на твърденията са представени в скала от 1 до 5, в континуума от „В малка степен“ до „В много голяма степен“.

Проучването включва извадка от 310 участници на възраст от 25 до 45 години ($M = 34,05$, $SD = 5,90$) от които 69% са жени. Повечето участници са светски ориентирани (55,8%), а останалите са: традиционно ориентирани (14,5%), религиозни (17,4%) и ултра ортодоксални (12,3%). От извадката 205 участници (66,1%) са участвали в дейности на младежко движение в миналото.

От изследваните 194 са с академично образование (бакалавърска или по-висока степен), което прави 62% от извадката. Със средно образование са 37 участници, което е 11% от анкетираните.

По отношение на заетостта – 229 от анкетираните са служители (74%), 6% са самостоятелно заети, а 10% са студенти или войници на военна служба.

От анкетираните 268 (86%) са родени в страната, а останалите са родени в чужбина. По фактора „Семейно положение“ – 213 от анкетираните са семейни (68%), 88 неженени (28%), а 11 (3,5%) са разведени.

Резултати и анализ

Взаимовръзка между участието в младежко движение и военната/национална служба

За да се изследва връзката между участието в младежко движение и значимата (военна/национална) служба, е осъществен анализ чрез метода на хи-квадрат. В съответствие с хипотезата на изследването беше открита статистически значима връзка между участието в младежкото движение и значимата служба - $\chi^2(1, N = 310) = 9.47, p = .002$. От таблица 1 може

да се види, че сред участниците, участвали в младежко движение, дялът на тези, които имат значителна служба, е по-голям в сравнение с тези, които не са. За разлика от тях, участниците, които не са били в младежко движение, дялът на осъществили значителна военна/национална служба, не е по-голям от тези, които не са били на служба.

Таблица 1

Разпределение на изследваните със значителна и без значителна военна/национална служба, в зависимост от участието им в младежко движение

Участие в младежко движение	Без значителна военна служба	Със значителна военна/национална служба
Да	51 (24,9%)	154 (75,1%)
Не	44 (41,9%)	61 (58,1%)

За да се проследи разпределението на отговорите на участниците относно активността в младежките движения, е осъществен дескриптивен статистически анализи за всяко от петте твърдения, както е показано в таблица 2. От резултатите е се вижда, че твърдението "Младежкото движение е място за забавление и удоволствие за участниците", има най-много утвърдителни отговори в много голяма и голяма степен. С изключение на твърдението, „Младежкото движение има разнообразни области на дейност, които позволяват на участниците да успеят в области, в които са силни“, където е сравнително висок процентът от участниците (27,8%) с умерено съгласие, при останалите твърдения процентът на умерено съгласие е по-нисък в сравнение с оценките в континуума „В много голяма степен – Умерена степен на съгласие“.

Таблица 2

Разпределение на степента на съгласие на участниците по отношение на твърденията относно активността в младежкото движение

	5 В много голяма степен				В малка степен
1. Младежкото движение е място за забавление и удоволствие за участниците.	8,3%	8,5%	1,7%	,0%	,5%
2. Дейността на младежкото движение постига бъдеща полза за участниците, общността и обществото.	2,0%	4,4%	1,2%	,0%	,5%
3. Обучаемите получават инструменти за бъдещия си живот.	7,6%	7,6%	1,5%	,9%	,5%
4. Целта на дейността на младежкото движение е					

участниците да бъдат ангажирани граждани и да укрепват общността.	1,0%	9,0%	7,1%	,0%	,0%
5. Младежкото движение има разнообразни области на дейност, които позволяват на участниците да успеят в области, в които са силни .	4,1%	2,7%	7,8%	,4%	,0%

Разлика в отговорите на твърденията относно датата на прекратяване на участието в младежко движение

Чрез дисперсионен анализ е направена проверка, дали има разлики в средните стойности на съгласието с твърденията на участниците с твърденият относно активността на младежкото движение, в зависимост от последния период в който са активни в дейността на младежкото движение (в основно, средно училище или гимназия). Резултатите от анализите показват значителни разлики в съгласието на участниците с четири от петте твърдения като функция от последния период на участие в младежкото движение (табл. 3).

Таблица 3

Дисперсионни анализи за разликите в средните стойности на съгласието с твърденията според последния период на активност в младежкото движение

	Последен период в младежко движение			F (2, 202)	p
	Гимназия n = 91	Средно училище n = 68	Основно n = 46		
<i>Твърдения</i>	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>		
1. Младежкото движение е място за забавление и удоволствие за участниците.	4,46 (0,66)	4,25 (0,85)	4,20 (0,78)	2.50	.084
2. Дейността на младежкото движение постига бъдеща полза за участниците, общността и обществото.	4,44 (0,69)	4,04 (0,80)	4,20 (0,81)	5.54	.005
3. Обучаемите получават инструменти за бъдещия си живот.	4,29 (0,79)	3,91 (0,91)	3,96 (0,87)	4.47	.013
4. Целта на дейността на младежкото движение е участниците да бъдат ангажирани граждани и да укрепват общността.	4,35 (0,74)	4,04 (0,97)	4,00 (0,82)	3,86	.023
5. Младежкото движение има разнообразни области на дейност, които позволяват на участниците да успеят в области, в които са силни.	4,14 (0,85)	3,82 (1,01)	3,74 (0,95)	3.78	.024

От таблица 3 се вижда, че с изключение на твърдението „Младежкото движение е място на забавление и удоволствие за участниците“, са открити статистически значими разлики във всички останали твърдения, в зависимост от последните период на присъствие в младежки организации. Последващи анализи, проведени за изследване на източника на разликите, включително корекция на Bonferroni, показват съгласие с твърдението " Дейността в младежкото движение постига бъдещи ползи за участниците, общността и обществото ($p = .004$) и с твърдение "Участниците получават инструменти за бъдещия си живот" ($p = .020$). Трябва да се отбележи, че не са открити допълнителни статистически значими разлики между групите за тези твърдения. Освен това, при последващи анализи с корекция на Bonferroni за твърденията „Целта на дейността на младежкото движение е участниците да бъдат ангажирани граждани и да укрепват общността“ и „ Младежкото движение има разнообразни области на дейност, които позволяват на участниците да успяват в области, в които са силни“, не са открити значителни статистически разлики между който и да е от началните, средните и гимназиалните периоди. Освен това, последващите анализи, проведени върху общата средна стойност на твърденията, показват, че участниците, които са завършили участието си в младежкото движение в гимназията, съобщават за по-високо съгласие като цяло в сравнение с участниците, които са завършили участието си в младежкото движение в началното училище ($p = .024$) и средно училище ($p = .008$).

Връзката между участието в младежко движение и значителна военна/национална служба:

В съответствие с хипотезата на изследването беше открита статистически значима връзка между участието в младежкото движение и значимата военна/национална служба. Сред участниците в младежко движение, делът на тези, които са осъществили значима служба, е значително по-голям в сравнение с тези, които не са.

Мотивация за значителна военна/национална служба:

За да се изследва разпределението на мотивите за значителна военна/национална служба, е извършен дескриптивен статистически анализ. Резултатите от анализа показват, че повечето участници (42,58%) твърдят, че семейното образование е тяхната мотивация за значима военна/национална служба. Въпреки това, 23,23% твърдят, че образованието и обучението в младежкото движение е мотиватор, който ги тласка към смислена служба . Наред с това, 21,29% съобщават, че училищното образование е това, което насърчава избора им за смислена служба, докато 17,42% от участниците твърдят, че няма специална мотивация за смислена военна/национална служба.

Съгласие относно приноса на младежкото движение за бъдещи ползи в живота.

За да се провери дали има разлики в съгласието на участниците с изявления относно активността на младежкото движение според последния период, в който са участвали в дейността на младежкото движение (начално/средно училище/гимназия), серия от пет

еднопосочни ANOVA теста са проведени. Резултатите от анализите показват значителни разлики в съгласието на участниците с четири от петте твърдения като функция от последния период на участие в младежкото движение. Тоест, колкото по-късно са участвали в движението, толкова повече са съгласни с твърденията за бъдещите ползи в живота от участието в младежко движение. Интересното е, че твърдението, в което няма значение между възрастта за участие в движение, е твърдението, което се отнася до удоволствието от участие. Това означава, че съгласието за наслаждаването от дейността в младежко движение не зависи от възрастта.

Връзка между съгласието с твърденията за бъдещи ползи от участие в младежко движение и броя години, през които участникът е бил в младежкото движение:

За да се провери дали има значителна статистическа връзка между съгласието с твърденията относно активността на младежкото движение и общия брой години на участие в младежкото движение, е осъществен корелационен анализ по Pearson. Констатациите разкриват статистически значими положителни връзки между всички твърдения и общия брой години на участие в дейности на младежко движение. Тоест, колкото повече години участниците са участвали в дейности на младежко движение, толкова по-високо е тяхното съгласие с твърденията.

Връзката между настоящото място на пребиваване/служба и предходно участие в младежко движение:

Тествана е хипотезата, че ще има разлика между участниците, които са били членове на младежко движение, и тези, които не са били, по отношение на степента на съгласие с твърдението, че настоящото място на пребиваване на участника/служба произтича от идеали, които той е формирал миналото. В съответствие с хипотезата е установено, че тези, които са участвали в дейности на младежко движение, имат статистически значимо по-високо съгласие с твърдението ($M = 2,91, SD = 1,35, n = 205$), че текущото им място на служба произтича от идеалите, които са получили в миналото в сравнение с тези, които не са участвали в младежко ($M = 2.46, SD = 1.36, n = 105$), ($t(308) = 2.81, p = .005, d = 1.35$ на Коен).

Причината за участие в младежко движение

Изследвахме връзката между причината за участие в младежко движение и съгласието твърденията. Резултатите от анализите показват, че са открити статистически значими разлики в съответствие със средната стойност на твърденията поради идеологически причини ($t(203) = 2.47, p = .014, d = 0.67$ на Коен) и поради семейна традиция ($t(203) = 2.25, p = .026, d = 0.67$ на Коен), но не следвайки социални причини ($t(42) = 0.23, p = .817, d = 0.68$ на Коен).

Тоест установено е, че тези, които са избрали да участват в младежкото движение по идеологически причини ($M = 4,41, SD = 0,62, n = 35$), оценяват съгласието си с твърденията като по-високо в сравнение с тези, които не са участвали по идеологически причини ($M = 4.11, SD = 0.68, n = 170$). По същия начин, тези, които са избрали да участват в движението извън семейната традиция ($M = 4,33, SD = 0,59, n = 54$), съобщават за по-голямо съгласие от тези,

които не са ($M = 4,10$, $SD = 0,69$, $n = 151$). За разлика от това, не са открити разлики между тези, които съобщават, че участват в младежкото движение по социални причини ($M = 4,16$, $SD = 0,65$, $n = 171$) и тези, които не са ($M = 4,13$, $SD = 0,81$, $n = 34$)

1. Дали ролята в младежкото движение повлия на съгласието с твърденията:

За да се изследва връзката между вида на ролята в младежкото движение и съгласието с твърденията, е проведен t-тест за независими извадки. Установено е, че участниците, които играят по-значима роля в младежкото движение (водач или комуникант) ($M = 4,36$, $SD = 0,66$, $n = 80$), (съобщават за по-голямо съгласие със средната стойност на твърденията в сравнение с тези, които не са ($M = 4,01$, $SD = 0,65$, $n = 123$)) ($t(201) = 3,75$, $p < 0,001$, $d = 0,65$). Т.е. при тях влиянието на младежкото движение е значимо за последващата реализация в обществото

Ролята в движението повлиява ли военната/националната служба?

Установена е незначителна статистически значима връзка между типа роля в младежкото движение и значителна военна/национална служба ($\chi^2(1, N = 203) = 3,18$, $p = 0,075$). С други думи, шансът участник, който е бил водач или член на общността в младежкото движение, да извърши значителна военна/национална служба, е малко по-висок, отколкото ако е бил стажант.

Тези, които не са участвали в младежкото движение:

И накрая, за да се изследва разпределението на онези, които не са участвали в дейности на младежкото движение, степента на тяхното съгласие с твърдението „**Когато сте били тийнейджъри, сте имали различни области на дейност, които са ви позволили да успеете в областите, в които сте били силни**“ и „**Вие изпълнявате командни/лидерски/лидерски роли във вашата работа или общност днес**“, са проведени два описателни статистически анализа. Анализът на данните показва, че разпределението на степента на съгласие с твърдението „Когато сте били тийнейджър, сте имали различни области на дейност, които са ви позволили да успеете в области, в които сте били силни“ е относително равномерно, с общ склонност към съгласие.

За разлика от това, от разпределението на степента на съгласие с изявлението „Вие служите на командни/лидерски/лидерски позиции в работата си или в общността днес“ изглежда, че степента на съгласие е по-ниска.

Изводи

Днес в постмодерния свят съществуват неформални организации и култури. В резултат на тези организации се увеличават шансовете за живот в смислено гражданско общество. Токвил твърди, че растежът на демократичните режими и съвременната цивилизация зависи от съществуването на неформална доброволческа дейност извън институционализираните организации.

Като човек, който вярва в способността на младежкото движение да влияе на децата, ние проверихме дали това действително има резултати на място, а именно дали завършилите

младежки движения допринасят значително за обществото в сравнение с тези, които не са участвали в дейности за движение . Искахме да проверим дали завършилият участие в младежко движение е имал практическо влияние на място в годините, когато чиракът е напуснал движението, израснал е и е създал собствен дом.

В светлината на проведеното изследване изглежда, че завършилите младежки движения наистина се разглеждат като даващи по-значим принос за обществото от тези, които не са били активни в движението. В проучването попитахме за приноса на завършилия към неговата военна или национална служба, приноса му към общността и личните му чувства относно приноса, който му даде младежкото движение.

Няма съмнение ,че участието на младите хора в младежките движения им предоставя инструменти и ценности за бъдещето на живота им. Възпитаник на младежко движение ще бъде по-активен в обществото и ще допринесе повече за него, отколкото някой, който не е възпитаник на младежко движение.

Източници

Kahane, R. (2007). Youth and the Informal Code: Youth Movements in the Twentieth Century and the Origins of Postmodern Youth. Bialik Institute. (in Hebrew)

Barzel, H. (1963) The Youth Movement: Its History Among the Nations and in Israel, Department of Youth and Pioneer Affairs of the Zionist Organization, 1963. (in Hebrew)

Kehati, P. (1964) The Path of the Movement, Bnei Akiva Book. The Religious Experience in the Branch. Page 70 (in Hebrew)

Tocqueville, A. de 1954, c1850. Democracy in America, vol. 2. New York: Knopf. (in Hebrew)

I-PANEL An online data collection company that operates the largest respondent panel in Israel, with 100,000 participants.